

**Ammasumik sulianut immikkoortiterineq ammasumik
suliariumannittuussarsiusarnerni salliutinneqartarnissaat taamaalillunilu suliffiit
sungiusarfiusut sapinngisamik
qulakkeerneqarnissaat pillugit sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu
Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. december 2009-meersup UKA 2012-imut
allanngortinneqarnissaanik Naalakkersuisut suliaqaqqullugit peqquneqarnissaanik
Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq)

Siunnersuummi matumani pitsaasumik silatusaartumillu siunertaqartoqarnera tamatta isumaqatigiissutigisinnaagunarparput. Pingaartumik sanaartornermi ilinniarfissanik amerlanerusunik pissarsinissamik ilungersuuteqarneq pineqartillugu. Taamaakkaluartoq Naalakkersuisut isumaqarput sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata – ulluinnarni neqerooruteqartarneq pillugu inatsimmik taaneqartartup – allannguuteqartinneqartinnissaa eqqortumik aqqutissaasorinangitsoq.

Taamaattumik pisortat sanaartugassaataasa aamma sanaartugassat pisortanit tapiiffigineqartut suliassakkuutaarlugit neqeroortitsivigineqartalerlugit aqqissuussinerup, imminermini suliffeqarfinnut minnerusunut annertunerusumik unammillersinnaassuseqalersitsisinaanissaa qularnarpoq. Taamatummi aqqissuussinikkut tamanut suliariumannittuussarsiusarnerni suliffeqarfinit annerusunit unammillerneq unitsinneqartussaangilaq.

Siunnersuuteqartoq naapertorlugu suliassamik tamakkiisumik suliaqartitsisarnerit tamatumani akornutaapput. Taamaattorli Namminersorlutik Oqartussani 2010-mi naatsorsuinerneq paasinarsivoq, Namminersorlutik Oqartussat kommunilluunniit neqeroortitsisuunersut apeqqutaatinnagu, suliassakkuutaarluni suliaqartitsisarneq annertuumik atorneqartartoq.

Sanaartugassanik annertuumik suliaqarnissami pingaaruteqarpoq entreprenørup sulisoqarneq, atortut aningaasaqarnerlu eqqarsaatigalugit, pisinnaasanik pisariaqartinneqartunik peqarnissaa. Taamaattumik suliffeqarfiit minnerusut sanaartugassanik angisuunik suliarinneqataarusuttut suliffeqarfinnik allanik kattusseqateqartariaqaraluarput imaluunniit suliassami suliakkerneqarsinnaasutut imminnut neqeroorutigalutik.

1990-ikkunni ukiorpasuumi nalunaarutikkut peqqussutaavoq pisortat sanaartorneri sanaartornerilluunniit pisortanit tapiiffigineqartut tamarmik suliassakkuutaarlugit neqeroortitsivigineqartassasut. Ilaatigut entreprenørut mesteritullu suliffeqarfiit minnerusut eqqarsaatigineqarnissaat siunertaasimavoq.

Piffissamiilli tassannga misilittakkat pitsaasuinnaangillat. Suliassakkuutaarluni neqeroortitsisarinnissamik pisussaaffeqarneq eqarpallaartoq paasinarsisimavoq tamannalu pingaartumik sanaartugassani annerusuni sunniuteqarluartumik ingerlatsinissamut tuttarsimalluni. Aqqissuussineq suliaqarfimmi suliffeqarfinnut unissaataaginnarsimavoq

suliffeqarfıllu minnerusut piginnaasaannik ineriartortitsinissamik siunertaasoq anguneqarsimanani.

Neqerooruteqartitsisarneq pillugu inatsit, sanaartugassaq pineqartoq apeqqutaatillugu neqeroortitseriaatsimik naleqqunnerpaamik toqqaanissamut eqaannerusumik periarfissaqartitsinissaq siunertarerpiarlugu ilusiligaavoq. Siunertaq tassaavoq unammilleqatigiisitsilluarnissaq sanaartornermillu ingerlalluarsaanissaq, taamaalilluni pisortat aningaasaliissuutaat atorlugit sapinngisamik annertunerpaamik sanaartortitsilluni.

Naalackersuisut isumaqarput pisariaqartitat piumasaqaatillu assigiinngitsut malillugit suliaqartitseriaatsimik naleqqussaasinnaaneq neqerooruteqartitsisarneq pillugu inatsimmit peerneqassagalarpat, inuiaqatigiinni teknologiikkut aningaasaqarnikkullu ineriartortitsineq kinguariassasoq.

Inissiat amerlanerit najukkami suliffeqarfınnit sananeqartarnissaat pillugu Naalackersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiisummi anguniagaasumi isumaavoq, inuiaqatigiit sanaartornermut tunngasuni unammisassaat sapinngisamik suliffeqarfıit nunatsinneersut – angisuut mikisullu – aqutsisorisavii nunami maaniittussaasut, peqataaffigisaannik isumagineqartassasut.

Tamanna inuussutissarsiuteqarneq pillugu inatsimmi malittarisassaqartinneqarpoq. Suliffeqarfik nunami maani sanaartornermik isumagininnissinnaassaguni, Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffimmi (IIN) nalunaarsorsimassaaq.

Taamatuttaaq soorunami pingaaruteqarpoq najukkami sulisuusut sanaartornermik suliassaqarfimmi suliffeqartinneqarnissaat.

Suliffeqarfıit sanaartornermik sulianut sulisunik atorfinitsitsisarnermini, avataaniit suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu nalunaarut malittussaavaat. Nalunaarummi malittarisassat malinneqarnersut kommunimi suliffissarsiuussisarfiit nakkutigisaraat.

Ilinniarfinnik pilersitsinissamut tunngatillugu pisortat sanaartornerini sanaartornerniluunniit pisortanit tapiiffigineqartuni 3 mio. koruunit sinnerlugit naleqartuni ilinniartunik atorfinitsitsisarnissaq nalunaarutikkut minnerpaaffeqartillugu piumasaqaataavoq. Suliffeqarfıit pisortat tapiiffigisaannik sanaartornermik isumaginittuusut tamarmik minnerpaatut piumasaqateqarnermi pineqartunut ilaapput – sanaartornerup nalinga apeqqutaatillugu tamatuma ikinnerpaamik ilinniartunik pingasunik atorfinitsitsinissaq kingunerisinnaavaa.

Maannakkut Naalackersuisut pisortat sanaartugassaannik sanaartugassanilluunniit pisortanit tapiiffigineqartunik neqeroortitsineri inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik nukittorsaanissaq eqqarsaatigalugu suliniuteqarput.

Ilaatigut siunertaavoq nunatsinni sanaartornermik suliassaqarfimmi piginnaasanik ineriartortitsinerup siuarsarneqarnissaa, assersuutigalugu suliakkerneqartumit suliakkerneqarsinnaasunik toqqaanikkut, ilaatigullu siunertaalluni suliassaqarfimmi assersuutigalugu ilinniartunik atorfinitsitsinikkut sulisunik ilinniartitsinerup siuarsarneqarnissaa. Aammattaaq pissutsit allat, assersuutigalugu akileraartarnermut

tunngasut, avatangiisinut tunngasut il.il. ilanngunneqarnissaannut periarfissat misissorneqarnissaat eqqarsaataavoq.

Ukiup ingerlanerani kingusinnerusukkut – Naalakkersuisut sinnerlugit – Inatsisartunut aalajangersimasumik saqqummiinissara pilersaarutaavoq.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut sinnerlugit siunnersuutip suliarineqarnerata, Inatsisartut 2011-imi ukiakkut ataatsimiinneranni ingerlaqqinnissaa siunertaralugu ataatsimiititaliami suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinneqarnissaa inassutigaa.